
Ligeløn

Oplæg på Ligestillingsudvalgets ekspertmøde

Lisbeth Pedersen

Forskningschef Beskæftigelse og Inklusion

SFI – det Nationale Forskningscenter for Velfærd

- Og tidligere medlem af lønkommissionen

Lige løn i samme job eller lige løn på arbejdsmarkedet – hvad diskuterer vi?

Lønkommissionen:

Ud af 76 job i den offentlige sektor fik:

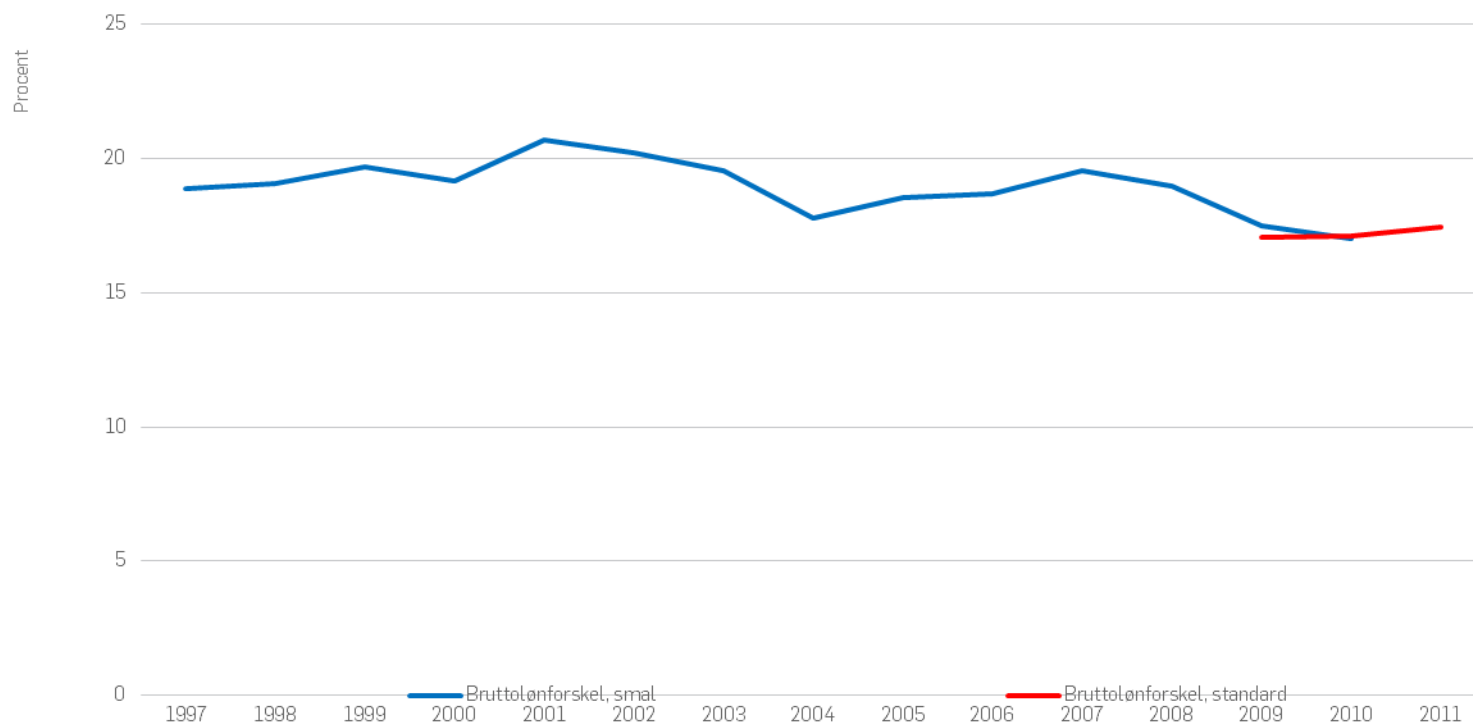
Kvinder mindre end mænd i 60 pct. af jobbene

Målt ved standard beregnet timeløn

Kvinder mindre i 13 pct. og mere i 20 pct. af jobbene

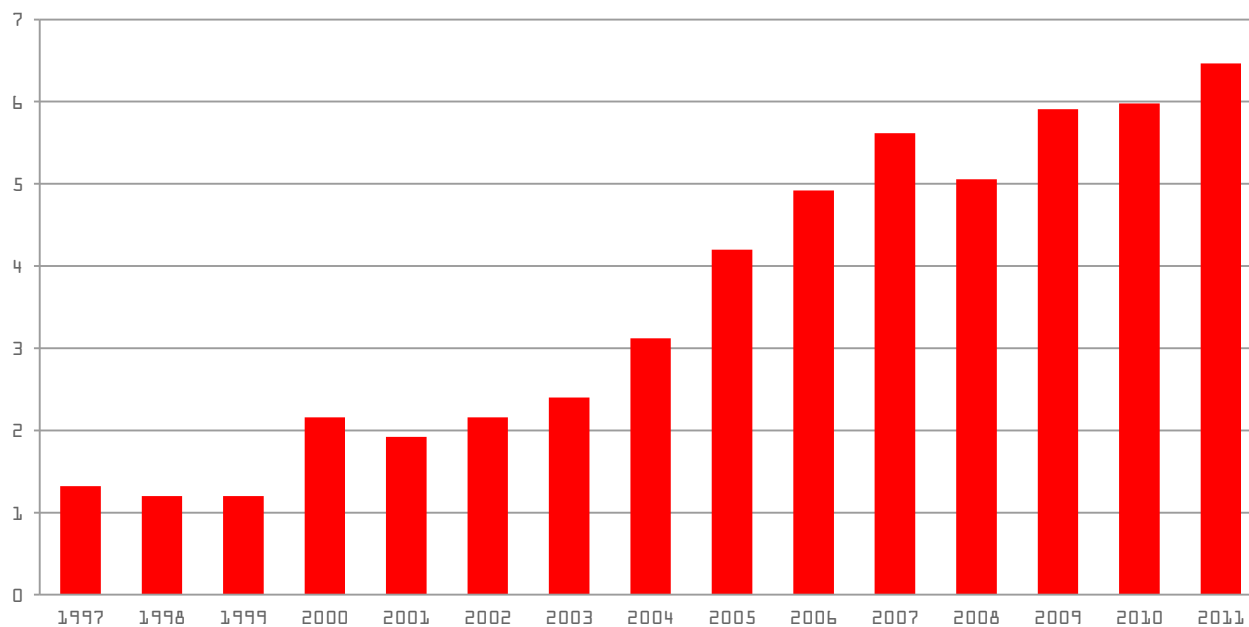
Målt ved løn pr. præsteret time

LØNFORSKELLE MELLEM KVINDER OG MÆND 1997-2011

KVINDERS FORSPRING MHT. UDDANNELSESLÆNGDE 1997-2006

Måneder

År

FORKLARINGER PÅ LØNFORSKELLE

I hvor høj grad kan lønforskelle mellem kvinder og mænd forklares af forskellig uddannelse, erhvervserfaring mv?

Lønforskel

```
graph TD; LF[Lønforskel] --> F["Forklaret"]; LF --> UF["Uforklaret"];
```

"Forklaret"

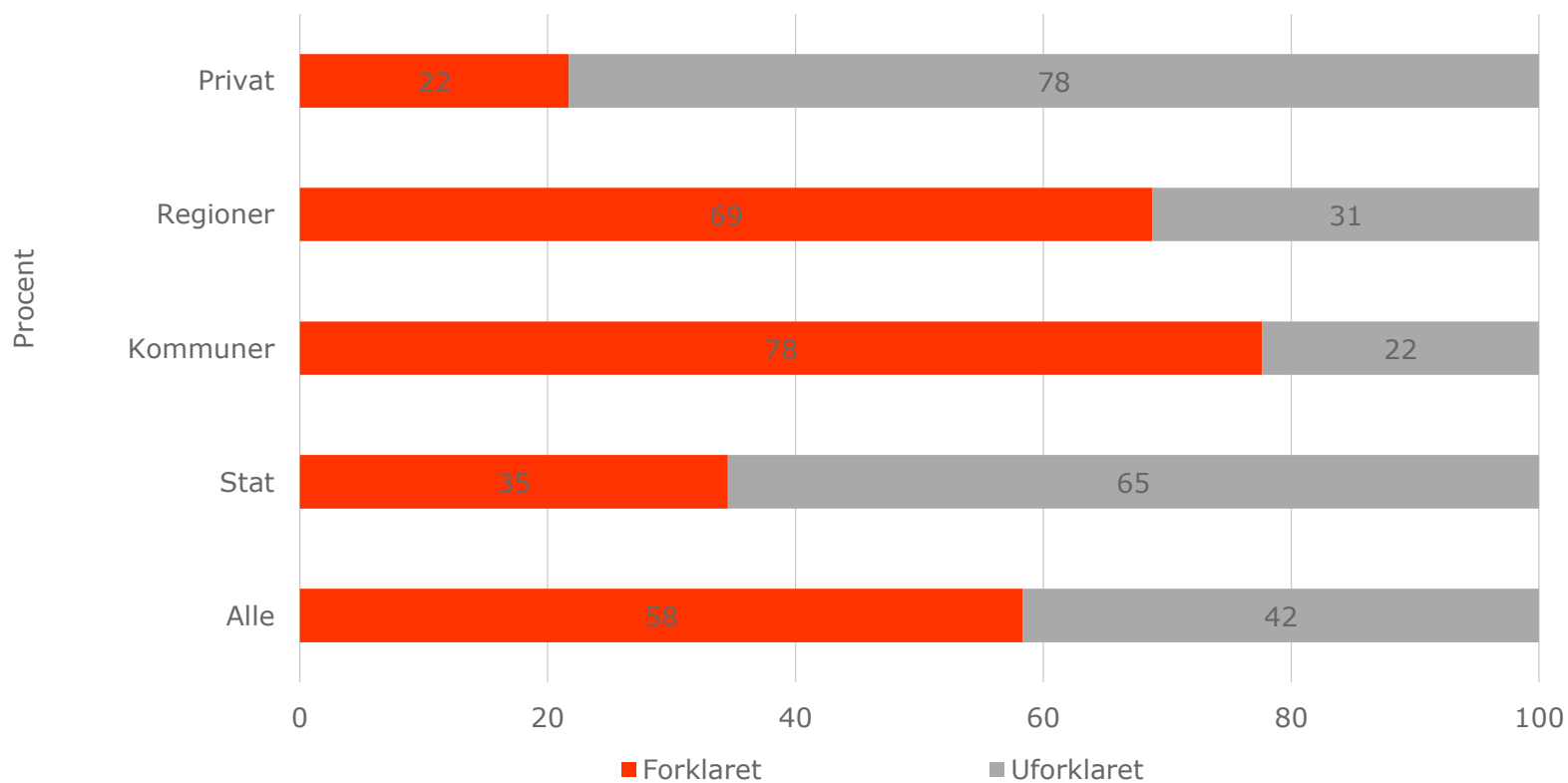
Forskelle mht. kvinders og mænds fordeling på fx uddannelse og arbejdsfunktion

"Uforklaret"

Forskellig aflønning af kvinder og mænd trods fx samme uddannelsesniveau eller arbejdsfunktion

Ikke-observerbare forhold

RESULTAT AF DEKOMPONERINGSANALYSE

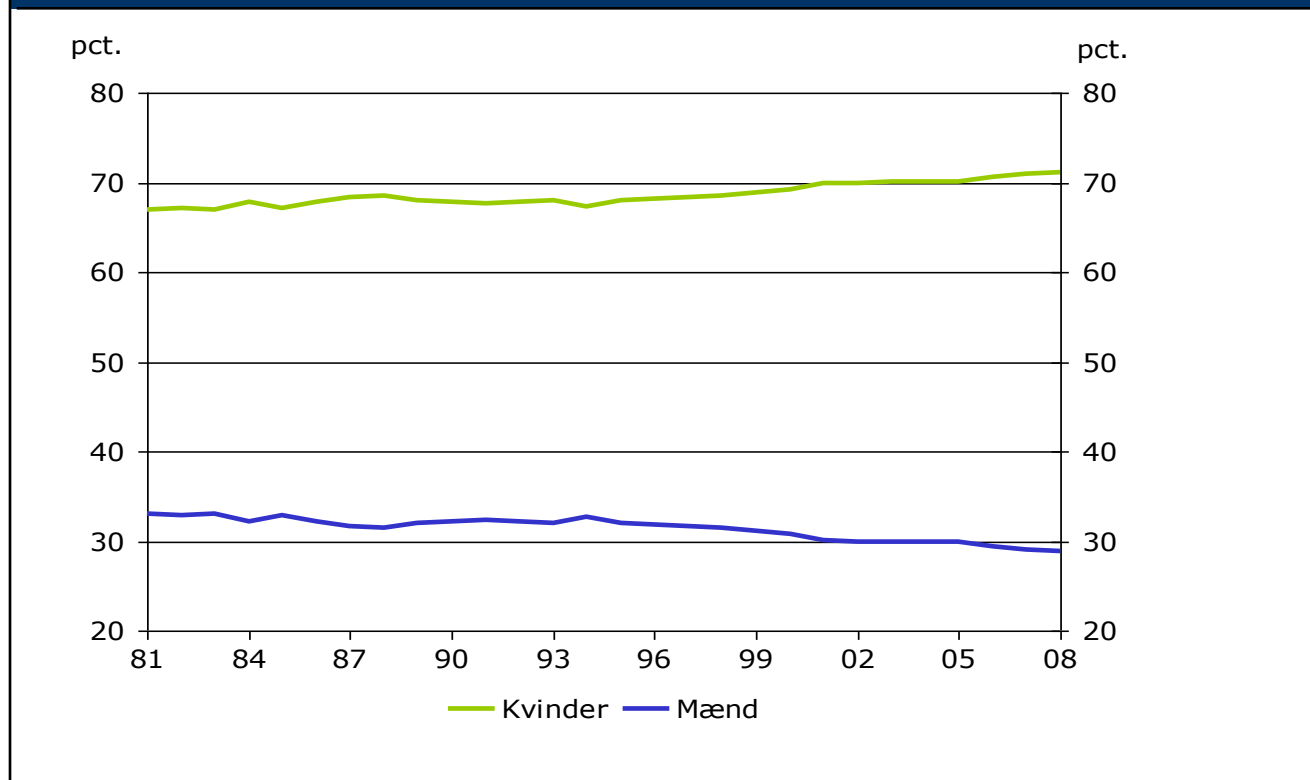
Hvorfor er der ulige løn?

- Uddannelse? Nej
- Erhvervserfaring? Nej
- Ansat i forskellige sektorer eller brancher Ja
- Ansat i forskellige job? Ja
- Forskellig løn i de samme (slags) job? Ja
- Familieforhold eller geografi? Nej
- *Fastlåste strukturer, traditioner, forventninger* Ja

Kort om uddannelse:

- Kvinder har især MVU og er typisk ansat i den offentlige sektor, hvilket indebærer:
 - lavere afkast af uddannelse
 - lavere afkast af anciennitet.

Figur 6.1: Kønsfordeling i den offentlige sektor i perioden 1981 til 2008

Anm.: Offentlig sektor er defineret som stat, regioner, kommuner samt sociale kasser og fonde ekskl. offentlige selskaber. Der er databrud i 1993 pga. skift i branchekoden (Fra DSE77 til DB93).

Kilde: Danmarks Statistik, Registerbaseret arbejdsstyrkestatistik (RAS).

Forklaring?

Kvinder får mindre i løn, fordi de befinder sig på lavtlønsområder på arbejdsmarkedet

- ... hvorfor er kvinders arbejdsmarkeder lavtlønsområder???

Lønkommissionen finder:

- Tekniske fag aflønnes højere end omsorgsfag
- Udearbejde aflønnes højere end indearbejde.

Historisk begrundede forskelle

Lønforskelle mellem kvinder og mænd findes offentligt fastlagt tilbage fra tjenestemandreformen i 1919, hvor mænd var sikret forsørgertillæg.

Overenskomster har før ligelønsloven indeholdt mande- og kvindelønninger

Og:

“Lønpakke” i kvindefag er anderledes sammensat end “lønpakke” i mandefag

Er uligeløn på arbejdsmarkedet et problem?

STRUKTURPROBLEMER:

- Mangel på fleksibilitet
- Mindre kompetenceudnyttelse.